

[20] Seat No.....
E+U

No. of printed page : 2+2

SARDAR PATEL UNIVERSITY

F. V. B.Sc. EXAMINATION SEMESTER I (NC) CODE : US01EENV04

SUBJECT : ENVIRONMENTAL SCIENCE

Date: 20/6/2022, Monday Time 9.00 to 11.00 Total marks: 70

Q. 1 Multiple choice questions.

10

1. Upper most layer of atmosphere is :
(a) Troposphere (b) Stratosphere (c) Mesosphere (d) Ionosphere
2. The outer crust layers are also known as :
(a) SIMA (b) SIAL (c) NIFE (d) SINI
3. Decomposers are also known as :
(a) Carnivores (b) Herbivores (c) Detrivores (d) Producers
4. Members of autotrophic components are also known as :
(a) Producers (b) Consumers (c) Decomposers (d) All of above
5. Rabbit is an example of :
(a) Producer (b) Primary consumer (c) Secondary consumer
(d) Tertiary consumer
6. Forest is a natural resource .
(a) Biotic (b) Abiotic (c) Both (d) Cyclic
7. Removal of surface soil due to rain is known as :
(a) Soil convention (b) Soil erosion (c) Soil conversion (d) None of these
8. is a non renewable resource.
(a) Coal (b) Oil (c) Petrol (d) all of these
9. Lichen is a association of :
(a) Alga & Fungus (b) Fungus & Moss (c) Alga & Moss (d) Alga & Riccia
10. Which one of the following is an insectivorous plant ?
(a) Monotropa sp. (b) Viscum sp. (c) Santalum sp. (d) Drosera sp.

Q. 2 (A) Fill in the blanks.

1. is a green house gas. (Carbon dioxide/Oxygen)
2. Which one of the following is an autotrophic component? (Algae/ Fungi)
3. Desert thorn forest is found in :(Anand / Saurashtra)
4.is an example of negative interaction. (Mutualism/Predation)

(B) True or False.

1. The thickness of stratosphere is about 36 km.
2. Phytoplankton is a component of pond ecosystem.
3. Water reduces noise and environment pollution.
4. Lianas are an example of vascular plants.

Q. 3 Answer in short (Attempt any ten).

20

- 1 Write the significance of Environmental studies.
- 2 Enlist the green house gases.
- 3 Write the importance of Hydrosphere.
- 4 What is the function of decomposers ?
- 5 Mention the characteristics of Pond ecosystem.
- 6 Enlist the function of an Ecosystem.
- 7 Enlist the types of Forests in Gujarat .
- 8 Write the effects of deforestation .
- 9 What are the benefits of Dam ?
- 10 Define : Symbiosis giving suitable example .
- 11 What is antibiosis ?
- 12 Differentiate : Total parasites and Partial parasites.

Q. 4 Long answer questions (Attempt any four).

32

- (1) Describe : Lithosphere
- (2) Describe: Carbon cycle.
- (3) Describe the structure of Forest ecosystem.
- (4) Explain Energy flow in a Ecosystem.
- (5) Write the uses and conservation of Land resources.
- (6) Discuss: Water conservation methods.
- (7) Write a short note on Mutualism.
- (8) Write a short note on Parasitism.

.....

[20] Seat No.....
G+E

No. of printed page : 2+2

સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી

બી.એસ.સી. પરીક્ષા સેમેસ્ટર: I (NC) કોડ : US01EENV04

વિષય : પર્યાવરણ વિજ્ઞાન

તારીખ : 20/5/2022 સોમવાર સમય : ૯.૦૦ થી ૧૧.૦૦ કુલગુણ : ૭૦

પ્રશ્ન. ૧ નિચેના માંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો ૧૦

૧. વાતાવરણ નું સૌથી ઉપર નું સ્તર છે.

(અ) ટ્રોપોસ્ફિયર (બ) સ્ટ્રેટોસ્ફિયર (ક) મીજોસ્ફિયર (ડ) આયનોસ્ફિયર

૨. બાહ્ય ક્ષરસ્તર ને ટુંકમાં ક્યાં નામથી ઓળખવામાં આવે છે?

(અ) SIMA (બ) SIAL (ક) NIFE (ડ) SINI

૩. વિઘટકો ને ક્યાં નામથી જાણવામાં આવે છે ?

(અ) માંસાહારી (બ) તૃણાહારી (ક) મૃતોપજીવી (ડ) ઉત્પાદકો

૪. સ્વોપજીવી ઘટકો ને આ નામથી પણ જાણવામાં આવે છે.

(અ) ઉત્પાદકો (બ) વપરાશકર્તા (ક) વિઘટકો (ડ) આમાં ના બધા

૫ સસલું એનું ઉદાહરણ છે.

(અ) ઉત્પાદક (બ) પ્રથમ ક્ષાનાઉપભોક્તા (ક) દ્વિતીય ક્ષાનાઉપભોક્તા (ડ) તૃતીય ક્ષાનાઉપભોક્તા

૬. જંગલ એકુદરતી સ્ત્રોત છે.

(અ) જૈવિક (બ) અજૈવિક (ક) બને (ડ) ચક્રિય

૭. વરસાદ ના કારણે માટી ના ઉપલા સ્તર નું દુર થવા ને.....કહે છે.

(અ) માટીનું રક્ષણ (બ) માટીનું ધોવાણ (ક) માટીનું રૂપાંતરણ (ડ) આમાંથી કોઈનહીં

૮.એ પુનઃ અપ્રાપ્ય સ્ત્રોત છે.

(અ) કોલસો (બ) ઓઇલ (ક) પેટ્રોલ (ડ) આમાં ના બધાંજ

૯. લાયકેન.....નું બનેલું છે

(અ) લીલ અને કુગ (બ) કુગ અને મોસ (ક) લીલ અને મોસ (ડ) લીલ અને રિકસ્યા

૧૦. આમાંથી કઈ વનસ્પતિ જંતુલક્ષી છે.

(અ) મોનોટ્રોપા (બ) વિસ્કમ (ક) સેન્ટેલમ (ડ) ડ્રોસેરા

પ્રશ્ન. ૨ (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો

૦૮

૧એ ગ્રીનહાઉસ ગેસ છે. (કાર્બન ડાયોક્સાઇડ/ઓક્સિજન)

૨ આમાંથી .. સ્વોપજીવી ઘટક છે. (લીલ/કુગ)

૩ માં કાંટા વાલા જંગલો જોવા મળે છે. (આણંદ / સૌરાષ્ટ્ર)

૪ એ નેગેટિવ ઇન્ટરેક્ષણ નું ઉદાહરણ છે. (મ્યુચ્યુઆલિજમ/ભક્ષણ)

(બ). ખરું - ખોટું જણાવો

- ૧ વાતાવરણમાં સ્ટ્રેટોસ્ફિયર ની ઉચાઇ ૩૬ કિ.મી. આવેલી છે.
- ૨ ફાયટોપ્લેકટોન એ તળાવ ના નિવસનતંત્ર નો ઘટક છે.
- ૩ પાણી ધ્વની પ્રદૂષણ અને વાતાવરણ નું પ્રદૂષણ ઘટાડે છે.
- ૪ લિયાનાસ એ વાહકપેશી ધરાવતી વનસ્પતિ છે.

પ્રશ્ન ૩ ટુંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ દસ)

૨૦

- ૧ પર્યાવરણ ના અભ્યાસ નું મહત્વ જણાવો.
- ૨ ગ્રીનહાઉસ ગેસ નાં નામ જણાવો.
- ૩ જલાવરણ નું મહત્વ જણાવો.
- ૪ વિઘટકો નું કાર્ય શું છે ?
- ૫ પાણી ના નિવસન તંત્ર ની લાક્ષણિકતા વર્ણવો.
- ૬ નિવસન તંત્ર ના કાર્યો જણાવો.
- ૭ ગુજરાત ના જંગલો નાં પ્રકાર જણાવો.
- ૮ વન નાબુદી ની પર્યાવરણ પર અસર જણાવો.
- ૯ ડેમ ના ફાયદાઓ જણાવો.
- ૧૦ સહ જીવન ની વ્યાખ્યા ઉદાહરણ સાથે આપો.
- ૧૧ એન્ટીબાયોસિસ એટલે શું ?
- ૧૨ તફાવત આપો : સંપૂર્ણ પરજીવિતા અને અર્ધ પરજીવિતા

પ્રશ્ન. ૪ નિચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર)

૩૨

- ૧ લિથોસફીયર નું વર્ણન કરો.
- ૨ કાર્બન ચક્ર વર્ણવો.
- ૩ જંગલ નું નિવસન તંત્ર વર્ણવો.
- ૪ નિવસન તંત્ર માં શક્તિ નો પ્રવાહ સમજાવો.
- ૫ જમીન નું સંરક્ષણ અને તેના ઉપયોગો જણાવો.
- ૬ પાણી નાં સંરક્ષણ ની પદ્ધતિ ઓ વર્ણવો.
- ૭ મ્યુચ્યુઆલીજમ પર ટુંકનોંધ લખો.
- ૮ પરોપજીવિતા પર ટુંકનોંધ લખો.